



*Telefoon*

(0320)-265265

*Fax*

(0320)-265260

*E-mail*

provincie@Flevoland.nl

*Website*

www.flevoland.nl

Provinciale Staten van Flevoland  
D.t.v. de griffier mevrouw A. Kost

INTERN



*Verzenddatum*

**- 2 MAART 2016**

*Bijlagen*

1

*Uw kenmerk*

*Ons kenmerk*

1874812

*Onderwerp*

Antwoorden statenvragen GroenLinks dienstauto's

Geachte mevrouw Kost,

Hierbij ontvangt u de antwoorden op de schriftelijke statenvragen van de statenfractie van GroenLinks over de selectie van de nieuwe dienstauto's zoals ingediend op 1 februari 2016. Het college van Gedeputeerde Staten heeft de antwoorden op deze vragen vastgesteld op 23 februari 2016.

Wij verzoeken u de statenleden in kennis te stellen van de vragen en antwoorden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,  
de secretaris,

de voorzitter,

  
mr. drs T. van der Wal

  
L. Verbeek



Schriftelijke statenvragen van de statenfractie van GroenLinks over de selectie van de nieuwe dienstauto's, ingediend op 1 februari 2016, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 23 februari 2016 (1874814).

---

Naar aanleiding van de beantwoording van eerdere schriftelijke vragen van de fractie van GroenLinks inzake de selectie van de nieuwe dienstauto's voor het college van Gedeputeerde Staten d.d. 22 oktober 2015 (beantwoord op 2 december 2015) heeft de fractie van GroenLinks aanvullende schriftelijke vragen gesteld.

Bij de beantwoording hieronder is waar mogelijk aanvullende informatie verstrekt ten opzichte van de beantwoording van eerdere vragen. Voordat inhoudelijk op de aanvullende vragen wordt ingegaan is het van belang de toegepaste selectiecriteria en de gehanteerde selectieprocedure nader toe te lichten.

#### *Selectiecriteria*

Zoals in de eerdere beantwoording van vragen en in de genoemde mededeling is aangegeven, is bij de selectie van de nieuwe dienstauto's uitgegaan van het door het college van Gedeputeerde Staten vastgestelde Programma van Eisen. Dit programma van eisen bevat niet alleen eisen op het gebied van het brandstofverbruik, maar ook op het gebied van kostenbeheersing, ARBO-normen en comfort. Op basis van de *combinatie* van deze eisen is een selectie gemaakt, en niet uitsluitend op basis van de eisen op het gebied van brandstofverbruik of CO<sub>2</sub>-uitstoot.

#### *Selectieprocedure*

In een e-mail van 2 december 2015 is de fractievoorzitter van de fractie van GroenLinks geïnformeerd over de gevolgde selectieprocedure. Deze is, zoals vermeld in deze e-mail, als volgt verlopen:

- Op 26 mei 2015 stelde het College van Gedeputeerde Staten het Programma van Eisen voor selectie van de nieuwe dienstauto's van het college vast (eDocs 1742325). In dit document zijn eisen aan de nieuwe dienstauto's gesteld op het gebied van duurzaamheid, kosten, ARBO en comfort, en er is een selectie gemaakt van opties die noodzakelijk zijn om de werkzaamheden van de gedeputeerde en de chauffeur in de auto mogelijk te maken.
- Aan de leasemaatschappij is gevraagd om een shortlist van modellen op te stellen die voldoen aan het PvE. Deze lijst is gebaseerd op een grosljst van 502 modellen van de merken BMW, Audi, Mercedes-Benz, Volvo, Volkswagen, Lexus, Land Rover en Jaguar. Rekening houdend met de eisen in het PvE heeft de leasemaatschappij een shortlist samengesteld. Deze shortlist (zie PDF-bijlage, het betreft de modellen waarbij een leasetarief per maand is genoemd) bevat 44 modellen van de merken Audi, BMW en Mercedes-Benz. De shortlist bevat modellen die een CO<sub>2</sub>-uitstoot hebben van maximaal 110 µg/km (zeer zuinig voor dit type auto's).
- Binnen deze shortlist is vervolgens door de afdeling Services en Middelen een keuze gemaakt die verder is gespecificeerd op basis van het PvE. Daarbij is gekeken naar een lage CO<sub>2</sub>-uitstoot, een lage cataloguswaarde, een lage maandelijkse leaseprijs, en de mogelijkheid tot het inbouwen van de juiste accessoires. Zoals in de hierboven vermelde PS-mededeling is aangegeven is niet voor een hybride auto gekozen omdat deze auto's in de praktijk minder goed presteren op het gebied van energie-uitstoot dan algemeen wordt aangenomen.
- Hieruit zijn twee modellen naar voren gekomen als beste optie, de Audi A6 en de BMW 520dA. Met beide modellen is proefgereden. Vanuit ARBO-overweging is uiteindelijk gekozen om de BMW 520dA te selecteren, hoewel deze in de leaseprijs € 90 per maand extra kost (in totaal 60 maanden x € 90 = € 5.400,- per auto over gehele looptijd).
- Vanwege de politieke gevoeligheid van dit onderwerp is vervolgens een uitvraag bij de facilitair managers van andere provincies gedaan om te onderzoeken hoe de keuze voor de dienstauto's daar tot stand is gekomen. De antwoorden van deze managers zijn geanonimiseerd verstrekt aan de fractievoorzitter van GroenLinks. Uit deze antwoorden bleek dat de afweging bij de selectie van de nieuwe dienstauto's sterk overeenkomt met die bij andere provincies.
- De portefeuillehouder is tijdens het volledige proces van de voortgang en de gemaakte keuzes op de hoogte gehouden, en heeft na het doorlopen van het bovengenoemde proces ingestemd met lease van het type BMW 520dA Serie Sedan 520dA EDE High Executive.



- De secretaris-directeur heeft op 15 augustus 2015 in mandaat opdracht verleend aan de leasemaatschappij voor levering van drie nieuwe dienstauto's van dit type (besluit met kenmerk 1781837).

### Beantwoording aanvullende schriftelijke vragen

Hieronder wordt nader ingegaan op de aanvullende vragen die zijn gesteld door GroenLinks. Daarbij wordt voor zover van toepassing verwezen naar bovenstaande tekst.

*Vraag 1. In mededeling 1757431 staat aangegeven dat er niet gekozen is voor hybride auto's omdat deze meer conventionele brandstoffen verbruiken dan door de fabrikant is aangegeven.*

- a. Van alle auto's (ook de BMW 520dA) is bekend dat het brandstofverbruik in de praktijk (sterk) afwijkt van de cijfers die de fabrikant aanlevert. Als dit een reden is om geen hybride auto te leasen, waarom is er dan wel gekozen voor de BMW 520dA? Immers, daar geldt het zelfde voor.*

Zoals hierboven is aangegeven, is sprake geweest van een afweging van meerdere soorten eisen, zoals vastgelegd in het vooraf vastgestelde PvE. Om twee redenen is afgezien van het leasen van hybride auto's:

- *Uitstoot in de praktijk:* In een van de leasemaatschappij ontvangen brochure over hybride auto's (zie ook de beantwoording van vraag 1b hieronder) is aangegeven dat hybride auto's in de praktijk veel minder kilometers op elektrische aandrijving kunnen rijden dan aangegeven in de specificaties van de fabrikant. Uit dezelfde publicatie blijkt dat bij jaarkilometrages groter dan 25.000 km per jaar per auto het verbruik van hybride auto's in het algemeen hoger is dan het normverbruik. Dit betekent dat op grond van alleen de energie-efficiëntie andere alternatieven een even goede of zelfs betere oplossing bieden.
- *Comfort:* De ervaringen bij andere provincies leren dat het comfort van hybride auto's lager is dan van auto's op conventionele brandstoffen, vanwege het schakelmoment tussen elektrisch rijden en rijden op de conventionele brandstof.

- b. In de brochure over hybride auto's van Leaseplan, die we van de ambtelijke organisatie hebben ontvangen, staan drie redenen aangegeven waarom het daadwerkelijke brandstofverbruik in de praktijk hoger is dan de fabrikant aangeeft. Twee van de drie redenen hebben echter te maken met hoe de gebruiker omgaat met de auto. Kortom, dit is makkelijk gunstig te beïnvloeden. Bent u zich hiervan bewust? Indien ja, waarom heeft u dan toch dit als tegenargument gebruikt?*

Ja, daar is het college zich van bewust. De reden waarom de brochure als tegenargument is aangevoerd ligt nu juist in de derde reden die in deze brochure is vermeld: "De afgegeven actieradius van de accu [is] alleen haalbaar [...] bij optimale (test)condities. In de praktijk is de actieradius bij normaal gebruik lager. Lage buitentemperaturen kunnen bijvoorbeeld zorgen voor een actieradius die 75% lager ligt dan de fabrieksopgave."

- c. Bent u het met GroenLinks eens dat de invloed van rijgedrag op het brandstofverbruik, zoals wordt benoemd in de brochure van Leaseplan, ook geldt voor elke andere brandstof? Zo nee, waarom niet?*

Ja, daar is het college het mee eens.



Vraag 2. In mededeling 1757431 staat aangegeven dat er mede niet gekozen is voor hybride auto's omdat de lease kosten hoger zouden zijn.

- a. *Graag ontvangen wij een cijfermatige onderbouwing van deze stelling waarbij ook de kosten van het brandstofverbruik zijn meegenomen.*

Deze onderbouwing is opgenomen in de eerder aan GroenLinks verstrekte brochure van de leasemaatschappij, waarin is aangegeven dat een hybride auto extra kosten met zich mee brengt ten opzichte van een auto op conventionele brandstoffen. Daarbij is voor een aantal typen specifiek aangegeven wat de extra maandelijkse kosten zijn bij verschillende jaarkilometrages. Deze extra kosten betreffen de benodigde laadvoorzieningen, het stroomverbruik en de benodigde extra brandstof vanwege de hierboven beschreven inefficiëntie van hybride auto's.

- b. *In de keuze voor nieuwe dienstauto's wegen vermeende hogere energiekosten zwaarder dan duurzaamheid terwijl juist daarvoor een motie is aangenomen. Graag vernemen wij waarom de motie met duurzaamheid (=schoon) als criterium minder zwaar heeft gewogen dan de leasekosten?*

Zoals hierboven is aangegeven is duurzaamheid wel degelijk één van de selectiecriteria geweest, maar zijn ook andere selectiecriteria toegepast. Duurzaamheid heeft daarbij niet minder zwaar gewogen dan de leasekosten. Zoals in de genoemde PS-mededeling is aangegeven, is sprake van een sterke reductie in de CO<sub>2</sub>-uitstoot ten opzichte van de oude dienstauto's: de uitstoot per kilometer is verlaagd van 173 µg/km naar van 109 µg/km, een verlaging met 37%.

- c. *Ben u het met GroenLinks eens dat het logisch zou zijn geweest dat GS, indien de totale kosten van een geschikte hybride leaseauto hoger zijn dan de huidige uitgekozen auto, met een (financierings)voorstel terug naar PS zou komen?*

Ja, daar is het college het mee eens. Zoals hierboven is aangegeven is echter een afweging gemaakt op basis van een combinatie van eisen op het gebied van uitstoot, kostenreductie, ARBO-normen en comfort.

- d. *GS Friesland laat zich rijden in Mercedes Benz E-klasse. Drie daarvan rijden op groen gas en twee hebben een hybride aandrijving. Het comfort is uitstekend en in het dagelijks gebruik bevallen ze prima. Is GS het met GroenLinks eens dat, indien hybride auto's voor Gedeputeerde Staten van Friesland prima functioneren, dit dus ook voor Gedeputeerde Staten van Flevoland zou kunnen gelden? Zo nee, waarom niet?*

Ja, daar is het college het mee eens. Zoals hierboven is aangegeven is echter een afweging gemaakt op basis van een combinatie van eisen op het gebied van uitstoot, kostenreductie, ARBO-normen en comfort.

Vraag 3. *Auto's met aardgas stoten minder fijn stof, 10% minder CO<sub>2</sub>-uitstoot en 95% minder NO<sub>x</sub> dan bij dieselgebruik. Bovendien is de actieradius groot en de beschikbaarheid goed. Waarom heeft GS niet gekozen voor een auto op aardgas?*

Voor het antwoord op deze vraag wordt verwezen naar de beantwoording van vraag 2d.



*Vraag 4. GS Groningen heeft naar volle tevredenheid dienstauto's van het merk Mercedes type e200 die rijden op groen gas. Groen gas is schoon en CO<sub>2</sub>-neutraal. De afstanden binnen de provincie Groningen zijn vergelijkbaar of groter dan in Flevoland en de afstanden tot Den Haag en Brussel zijn aanzienlijk groter. Is GS het met GroenLinks eens dat, indien rijden op groen gas voor Gedeputeerde Staten van Groningen (en ook GS Friesland) goed genoeg is, dit ook geldt voor Gedeputeerde Staten van Flevoland? Zo nee, waarom niet?*

Voor het antwoord op deze vraag wordt verwezen naar de beantwoording van vraag 2d.

*Vraag 5. GS heeft niet gekozen voor elektrische auto's omdat het actieradius te klein zou zijn en dat de oplaadtijd te lang is.*

- a. *Bijvoorbeeld een Tesla heeft een actieradius van 400 km. Lelystad - Den Haag is 111 km en naar Brussel is het 235 km. Is GS het met GroenLinks eens dat autoritten binnen Flevoland maar ook naar Den Haag en zelfs naar Brussel met een elektrische auto haalbaar zijn? Zo nee, waarom niet? (graag onderbouwen op basis van onafhankelijk onderzoek)*

Ja, daar is het college het mee eens. Zoals hierboven is aangegeven is echter een afweging gemaakt op basis van een combinatie van eisen op het gebied van uitstoot, kostenreductie, ARBO-normen en comfort. Navraag bij de andere provincies en de gemeente Amsterdam leert dat de Tesla door een aantal overheden is uitgetest. Deze auto voldeed niet aan de ARBO-normen vanwege de beperkte beenruimte achterin, en is daarom niet geselecteerd.

- b. *Tijdens afspraken is de chauffeur vaak in de gelegenheid, indien nodig, om de auto op te laden aan een laadpaal. Ook kan er gebruik gemaakt worden van landsdekkend systeem van snellaadstations. In 20 minuten is de accu voor 80% opgeladen. Is GS het met GroenLinks eens dat tijdsduur van het opladen geen probleem meer kan zijn met de huidige techniek en voorzieningen? Zo nee, waarom niet?*

Nee, daar is het college het niet mee eens. De genoemde laadtijd van 20 minuten is aanzienlijk langer dan de wachttijd voor een reguliere tankbeurt, en dit is in de praktijk niet altijd werkbaar gezien de vervoersbehoefte. Bij verdere innovatie op het gebied van elektrisch laden is dit wellicht bij een volgende selectie van dienstauto's geen relevant argument meer.

*Vraag 6. Elektrische auto, hybrides maar ook auto's op aardgas, biogas en waterstof zijn allemaal veel schoner dan dieselauto's. Toch heeft GS gekozen voor de BMW 520 dieseluitvoering ondanks een motie van PS uit 2014, de uitspraken van de commissie in maart 2014 en de motie van de ChristenUnie uit 2010. GroenLinks ontvangt graag onderbouwd (obv onafhankelijk onderzoek) waarom de BMW 520dA volgens GS schoner en dus beter voor het milieu zou zijn dan de genoemde alternatieven.*

Voor wat betreft hybrides wordt verwezen naar de beantwoording van vraag 1a. Aan de daar genoemde brochure van de leasemaatschappij ligt wetenschappelijk onderzoek van TNO ten grondslag, en eigen onderzoek van de leasemaatschappij op basis van data die verstrekt is door autofabrikanten. Het college ontkent niet dat de overige genoemde typen brandstof minder milieubelastend zijn dan diesel. Zoals hierboven is aangegeven is echter een afweging gemaakt op basis van een combinatie van eisen op het gebied van uitstoot, kostenreductie, ARBO-normen en comfort.



*Vraag 7. GroenLinks wil een uitgebreide toelichting hoe precies (dus aanvullend op de mededeling 1757431), op basis van het programma van eisen (eDocs 1742325) gekomen is tot de keuze van een BMW 520dA.*

Voor de beantwoording van deze vraag wordt verwezen naar de inleiding van de beantwoording van deze vragen. Deze informatie is in een e-mail van 2 december 2015 reeds verstrekt aan de fractievoorzitter van de fractie van GroenLinks en mag dus bekend worden verondersteld. Het college is van mening dat een zorgvuldige afweging is gemaakt, waarbij de verschillende criteria integraal zijn meegenomen.

*Vraag 8. Is GS bereid om, in overleg met de lease maatschappij, een herziene keuze te maken van de dienstauto's zodat in 2016 overgeschakeld kan worden naar auto's met een echt schone (sterke reductie van CO2, NO2 en roet) energiebron. Zo niet, waarom niet?*

Nee, hiertoe is het college niet bereid. Het college is van mening dat een zorgvuldige afweging is gemaakt, waarbij de verschillende criteria integraal zijn meegenomen. Het huidige leasecontract is afgesloten voor een periode van vijf jaar. Na afloop van de huidige leaseperiode zal het college bij de selectie opnieuw de afweging maken.